

TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA KANUNU HAKKINDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KARAR VE BU KARARA DAİR TEBLİĞ HAKKINDA BİLGİLENDİRME

3 Eylül 2018’de “*Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 85)*” hakkında bir kararname yayımlanarak, dövize olan talep azaltılmaya çalışılmıştır.

TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA 32 SAYILI KARARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KARAR

MADDE 1- 7/8/1989 tarihli ve 32 sayılı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında Kararın 4 üncü maddesine aşağıdaki bent eklenmiştir.

“g) Türkiye’de yerleşik kişilerin, Bakanlıkça belirlenen haller dışında, kendi aralarındaki menkul ve gayrimenkul alım satım, taşıt ve finansal kiralama dâhil her türlü menkul ve gayrimenkul kiralama, leasing ile iş, hizmet ve eser sözleşmelerinde sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak karşılanamaz.”

MADDE 2- Aynı Karara aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Geçici Madde 8 – Bu Kararın 4 üncü maddesinin (g) bendinin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde, söz konusu bentte belirtilen ve daha önce akdedilmiş yürürlükteki sözleşmelerdeki döviz cinsinden karşılanmış bulunan bedeller, Bakanlıkça belirlenen haller dışında; Türk parası olarak taraflarca yeniden belirlenir.”

MADDE 3- Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Karar hükümlerini Hazine ve Maliye Bakanı yürütür.

Bu kararnameyle, Türkiye’de yerleşik kişilerin, kendi aralarında döviz üzerinden yaptıkları bazı sözleşmelerde, sözleşme bedelinin Türk Lirası olarak belirlenmesi zorunlu hale getirilmiştir.

Kararnameye göre; Türkiye’de yerleşik kişilerin, bakanlıkça belirlenen haller dışında, kendi aralarındaki,

- ✓ menkul ve gayrimenkul alım satım,
- ✓ taşıt ve finansal kiralama dahil **her türlü menkul ve gayrimenkul kiralama**,

- ✓ **leasing ile iş, hizmet ve eser sözleşmelerinde** sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri,

döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak **kararlaştırılmayacaktır.**

Düzenlemenin kapsamı oldukça geniş olup; **iş ve hizmet** sözleşmelerini de kapsamaktadır.

Buna göre; düzenlemenin yürürlüğe girdiği 13.09.2018 tarihinden itibaren **30 gün içinde**, yukarıdaki nitelikteki olan ve daha önce yapılmış olan yürürlükteki sözleşmelerdeki döviz cinsinden kararlaştırılmış bulunan bedellerin TL'ye çevrilmesi gerekmektedir.

İlgili kararnamenin Resmi Gazete'de yayınlanmasını müteakip bu kararnamenin uygulanmasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın 06.10.2018 tarihinde 2018-32/51 numaralı tebliğ yayınlanmıştır. Bu tebliğ ile de Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2008-32/34)'in mülga 8 inci maddesi başlığı ile birlikte yeniden düzenlenmiştir.

<http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/10/20181006-4.htm>

Bu açıklamalar çerçevesinde, uygulamaya kılavuz olması açısından yeni düzenlemelere dair hususlar aşağıdaki şekilde tasnif edilmiştir.

YASAK KAPSAMINDA OLAN SÖZLEŞMELER VE İSTİSNALARI

Türkiye'de yerleşik kişiler kendi aralarında akdedecekleri, aşağıda belirtilen sözleşme türlerini belirtilen istisnası olmadığı takdirde sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştıramazlar.

SÖZLEŞME TÜRLERİ	İSTİSNALARI
YURT İÇİNDE YER ALAN GAYRİMENKULLERE İLİŞKİN KİRA VE SATIŞ SÖZLEŞMELERİ	✓ YOK

İŞ SÖZLEŞMELERİ	✓ Yurt dışında ifa edilecek iş sözleşmeleri
DANIŞMANLIK, ARACILIK VE TAŞIMACILIK DAHİL HİZMET SÖZLEŞMELERİ	✓ T.C. vatandaşı olmayan kişilerin taraf olduğu, ✓ İhracat, Transit Ticaret, İhracat Sayılan Satış ve Teslimler, Döviz Kazandırıcı hizmet ve faaliyetler kapsamında yapılan, ✓ Türkiye’de yerleşik kişilerin yurt dışında gerçekleştirecekleri faaliyetler kapsamında yapılan, ✓ Türkiye’de yerleşik kişilerin, kendi aralarında akdedecekleri, Türkiye’de başlayıp yurt dışında sonlanan ve yurt dışında başlayıp Türkiye’de sonlanan elektronik haberleşme ile ilgili hizmet sözleşmeleri
ESER SÖZLEŞMELERİ	✓ TUGS Kanunu ile 491 SAYILI KHK’de Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda tanımlanan gemilerin; İnşası, Tamiri, Bakımına ilişkin eser sözleşmeleri

YASAK KAPSAMI DIŞINDA OLAN SÖZLEŞMELER

1. MENKUL KİRALAMA VE SATIŞ SÖZLEŞMELERİ İş makineleri dahil taşıt satış ve kiralama sözleşmeleri
2. BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ KAPSAMINDA YURT DIŞINDA ÜRETİLEN ✓ YAZILIMLARA İLİŞKİN SATIŞ SÖZLEŞMELERİ ✓ DONANIM VE YAZILIMLARA İLİŞKİN LİSANS VE HİZMET SÖZLEŞMELERİ
3. TUGS KANUNU İLE 491 SY. KHK’DA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUNDA TANIMLANAN GEMİLERİN LEASİNG SÖZLEŞMELERİ

4. TPKK HAKKINDA 32 SAYILI KARARIN 17 VE 17/A MADDELERİ KAPSAMINDA YAPILACAK LEASİNG SÖZLEŞMELERİ

5. T.C. VATANDAŞI OLMAYAN AMA TÜRKİYE'DE YERLEŞİK KİŞİLERİN TARAF OLDUĞU İŞ SÖZLEŞMELERİ

SÖZLEŞME BEDELİ KIYMETLİ EVRAKLA ÖDENMESİ HUSUSUNA İLİŞKİN

Sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılmayan sözleşmeler kapsamında düzenlenecek kıymetli evraklarda yer alan bedellerin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak belirlenmesi mümkün değildir.

DÖVİZE ENDEKSLİ SAYILAN ÖDEME ARAÇLARI

Uluslararası piyasalarda fiyatı döviz cinsinden belirlenen kıymetli madenlere ve/veya emtiaya endekslenen ve/veya dolaylı olarak dövize endekslenen sözleşmeler, Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararın 4'üncü maddesinin (g) bendi uygulaması kapsamında dövize endeksli sözleşme olarak değerlendirilir. Bu kapsamda yukarıda belirtilen sözleşme türleri istisna olarak belirlenen sözleşmeler hariç olmak üzere döviz cinsinden akdedilemez.

DEVAM EDEN SÖZLEŞMELERE UYGULANMASI

Düzenlemenin yukarıda belirtilen sözleşmelerden biri olması durumunda daha önce yapılmış olsa dahi döviz cinsinden kararlaştırılmış bedellerin Türk Lirasına çevrilmesi gerekmektedir.

Taraflarca sözleşme bedelinin Türk Lirasına çevrilmesindeki satış kuru hususunda serbest iradeleri ile karar verebilecektir. Yani, taraflar mutabakat sağlanması halinde döviz bedelinin diledikleri efektif satış kuru üzerinden belirleyebilirler.

Taraflarca sözleşme bedelinin Türk Lirasına çevrilmesinde mutabakat sağlanamaması halinde ise; akdedilen sözleşmelerde döviz veya dövize endeksli olarak belirlenen bedeller, söz konusu **bedellerin 02/01/2018 tarihinde belirlenen gösterge**

niteliğindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası efektif satış kuru kullanılarak hesaplanan Türk parası cinsinden karşılığının 02/01/2018 tarihinden bedellerin yeniden belirlendiği tarihe kadar Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği tüketicici fiyat endeksi (TÜFE) aylık değişim oranları esas alınarak artırılması suretiyle belirlenir.

Akdedilen konut ve çatılı iş yeri kira sözleşmelerinde döviz veya dövize endeksli olarak belirlenen bedeller ise yine **02/01/2018 tarihinde belirlenen gösterge niteliğindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası efektif satış kuru kullanılarak hesaplanan Türk parası cinsinden karşılığının 02/01/2018 tarihinden bedellerin yeniden belirlendiği tarihe kadar Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği tüketicici fiyat endeksi (TÜFE) aylık değişim oranları esas alınarak artırılması suretiyle iki yıllık süre için Türk parası olarak belirlenir.** Ancak, Türk parası olarak belirlemenin yapıldığı kira yılının sonundan itibaren bir yıl geçerli olmak üzere; anılan hesaplama uyarınca Türk parası olarak belirlenen kira bedeli, taraflarca belirlenirken mutabakata varılamazsa, belirleme tarihinden belirlemenin yapıldığı kira yılının sonuna kadar Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği tüketicici fiyat endeksi (TÜFE) aylık değişim oranları esas alınarak artırılması yoluyla belirlenir. Bir sonraki kira yılı Türk parası cinsinden kira bedeli ise, taraflarca belirlenirken mutabakata varılamazsa, önceki kira yılında geçerli olan kira bedelinin Türkiye İstatistik Kurumunun belirlediği tüketicici fiyat endeksi (TÜFE) aylık değişim oranları esas alınarak artırılması yoluyla belirlenir ve belirlenen Türk parası cinsinden kira bedeli bu fıkrada belirtilen iki yıllık s renin sonuna kadar geçerli olur.

Saygılarımızla....

K&Y Hukuk ve Danışmanlık
Av. Buse CEYLAN GÜRLÜK